

Vyjadrenie Slovak Telekom, a. s. k analýze veľkoobchodného trhu č. 5

Dňa 1. 6. 2006 bola spoločnosti Slovak Telekom, a. s. (ďalej len „ST“) zo strany Telekomunikačného úradu SR, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“) doručená analýza veľkoobchodného trhu č. 5 (ďalej len „analýza“), v ktorej úrad vyslovil záver, že ST je podnikom s významným vplyvom na tomto trhu a navrhuje uloženie povinností v zmysle zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoEK“) s lehotou na vyjadrenie do 30 dní odo dňa doručenia tohto listu.

V stanovenej lehote Vám k uvedenej analýze zasielame nasledovné pripomienky:

1. Všeobecne - relevantný trh a jeho analýza

V zmysle ZoEK je cieľom analýzy relevantného trhu zistiť, či je na ňom efektívna súťaž. Efektívnou súťažou sa rozumie stav, pri ktorom ani jeden podnik pôsobiaci na príslušnom relevantnom trhu nemá významný vplyv. Ako sám úrad v analýze na str. 3 uvádza: „*pri analýze predmetného relevantného trhu okrem ZoEK vychádzal aj zo znenia zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov*“, čo odzrkadľuje skutočnosť, že novým regulačným rámcom Európskych spoločenstiev, a teda aj ZoEK sa pri sektorovej regulácii elektronických komunikácií vychádza zo všeobecných pravidiel práva na ochranu hospodárskej súťaže. Analýza trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu podľa nás dostatočne nezohľadňuje heterogénne podmienky relevantného trhu v jednotlivých geografických oblastiach Slovenska a zastupiteľnosť využívaných technológií pri poskytovaní súvisiacich maloobchodných služieb, v dôsledku čoho podáva neúplnú výpoveď o reálnej situácii na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu.

V zmysle ods. 1 § 15 ZoEK úrad na základe Európskou komisiou odporúčaného zoznamu relevantných trhov a **postupov analýzy relevantných trhov v súlade s princípmi zabezpečenia konkurenčného prostredia a s prihliadnutím na špecifické národné podmienky, najmä geografické**, určuje relevantné trhy v oblasti elektronických komunikácií. V zmysle ods. 2 § 15 ZoEK úrad priebežne dopĺňa alebo mení zoznam relevantných trhov na základe usmernení a odporúčaní Európskej komisie.

Analýza má preto v prvom rade potvrdiť správnosť definície trhu, tzn. či ide o súbeh dopytu a ponuky takých tovarov a služieb takých tovarov, ktoré sú na uspokojovanie potrieb z hľadiska užívateľa vhodné, alebo vzájomne zastupiteľné a či sú podmienky súťaže v celom geografickom vymedzení trhu dostatočne homogénne na to, aby sa definícia trhu vzťahovala na celé územie Slovenskej republiky. Priestorový relevantný trh má byť vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami. Analýza podľa nášho názoru správnosť definície daného relevantného nijako nepotvrdzuje a situáciu súťaže v jednotlivých geografických územiach Slovenska nezohľadňuje. ST považuje za závažné nedostatky analýzy najmä nasledujúce skutočnosti:

- I. Absencia zdôvodnenia existencie trhu prostredníctvom trojkriteriálneho testu podľa čl. 9 Odporúčania Európskej komisie č. 2003/311/ES o relevantných trhoch v sektore elektronických komunikácií podliehajúcich ex- ante regulácii (ďalej len „**Odporúčanie**“) (i. trh charakteristický výraznými bariérami vstupu, ii. trh nemá tendenciu zmeniť sa smerom k efektívnej súťaži v relevantnom období, iii. právo na ochranu hospodárskej súťaže nie je dostačujúce na odstránenie nedostatku na trhu).
- II. Absencia presného vymedzenia trhu s ohľadom na heterogenitu podmienok súťaže pri poskytovaní veľkoobchodného širokopásmového prístupu vo vzťahu ku geografickým oblastiam Slovenska.
- III. Nedostatočné posúdenie možnej substitúcie dostupných technológií s ohľadom na princíp technologickej neutrality pri regulácii súťaže v sektore elektronických komunikácií.

- IV. Nezdôvodnenie potreby ex-ante regulácie na danom trhu smerom k dosiahnutiu efektívnej súťaže (ako jednotlivé navrhované povinnosti prispejú k odstráneniu akých nedostatkov na trhu).

ST považuje všeobecné vymedzenie veľkoobchodného relevantného trhu č. 5 zo strany úradu za nesprávne, nakoľko to prinieslo skreslené závery neodrážajúce ozajstný stav súťaže na relevantnom trhu. Je podľa nás nesprávne, ak úrad používa definíciu relevantného trhu prenesenú z Odporúčania bez jej obsahového naplnenia v reálnom prostredí Slovenskej republiky. Úrad by sa mal okrem presného vymedzenia služieb jednotlivých konkurentov zaoberať aj stavom súťaže širokopásmového prístupu v jednotlivých geografických oblastiach Slovenskej republiky, a zároveň podľa prístupových rýchlostí. ST je vystavený efektívnej súťaži vo viacerých oblastiach Slovenska a túto súťaž silne pociťuje pri svojich každodenných obchodných aktivitách, preto považujeme **analýzu úradu** aj z dôvodu nesprávneho geografického vymedzenia a absencie bližšieho tovarového špecifikovania trhu **za nedostatočnú a nesprávnu**.

Na neprimeranosť statického prístupu úradu napr. pri analýze maloobchodného trhu č. 5 upozornil v jednom zo svojich stanovísk Protimonopolný úrad SR, keď uviedol: „*analýzy trhov vykonávané národnými regulačnými autoritami pre účely sektorovej regulácie by mali byť založené na forward looking basis. Vzhľadom na tento princíp definície trhu, by zároveň podľa úradu (pozn. ST: rozumej Protimonopolného úradu SR) bolo vhodné vyhodnotiť aktuálny stav súťaže (nie k 31.12.2005), predpokladaný vývoj a následky tohto vývoja na hospodársku súťaž na vymedzenom trhu.*“ S uvedeným názorom Protimonopolného úradu SR plne súhlasíme (úrad aj v rámci analýzy tohto relevantného trhu vychádza z údajov z r. 2004 – 31.12. 2005) a žiadame úrad o aplikáciu regulácie s ohľadom na vývoj v budúcnosti (rozhodnutie o určení podniku s významným vplyvom a uložení špecifických povinností bude právoplatné pravdepodobne začiatkom roka 2007, čo predstavuje 12 mesačný posun vo vývoji trhu).

Podľa aktuálnych informácií existujú dôvody na geografické odčlenenie niekoľkých oblastí z geografickej definície relevantného trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu, nakoľko podmienky súťaže sú v nich výrazne odlišné v porovnaní so závermi úradu o priemernom stave súťaže na území Slovenskej republiky. Príkladom týchto oblastí sú hlavne oblasti miest Košice, a Bratislava, správne by však mala byť vykonaná detailná analýza aj v ďalších oblastiach, a to nielen v oblastiach krajských miest.

Dva odseky, ktoré boli na tomto mieste, spoločnosť Slovak Telekom označila za predmet obchodného tajomstva.

Uvedené čísla ukazujú, že súťaž na trhu v týchto oblastiach je efektívna a ukladanie *ex ante* povinností podniku, ktorý v týchto oblastiach nie je SMP, nie je primerané ani odôvodnené, nakoľko sa tým nerieši žiadny súťažný problém.

Pokiaľ ide o širokopásmový prístup s prístupovými rýchlosťami nad 2, 5 Mbit/s, takisto predpokladáme, že ST nie je na tomto trhu významným podnikom, nakoľko tieto služby neposkytuje.

2. Konkrétne pripomienky k jednotlivým bodom analýzy

Identifikovanie podniku, resp. podnikov pôsobiacich na veľkoobchodnom trhu č. 5

Úrad v analýze uvádza, že v záujme zistenia skutočného stavu na trhu oslovil v rámci analýzy okrem ST aj podniky, ktorým bola udelená licencia, na základe ktorej sú oprávnené zriaďovať, prevádzkovať a udržiavať pevnú verejnú telekomunikačnú sieť, poskytovať všetky druhy telekomunikačných služieb prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete v zmysle zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení zákona č. 308/2000 Z. z. a podniky poskytujúce službu širokopásmového prístupu na základe Všeobecného povolenia podľa ZoEK. Ich vyjadrenia úrad zhrnul na str. 5 analýzy. Uvedené zhrnutie predstavuje podľa nás nesprávne a nedostatočné závery (slúžiace ako následné predpoklady pre posúdenie postavenia ST), ktoré je potrebné opätovne posúdiť a doplniť.

Úrad pri zisťovaní vychádzal iba zo stanovísk spoločností uvedených v liste ST zo dňa 23. 2. 2006. Úrad pritom nezohľadnil to, že ST nie je podnikom zodpovedným za vykonávanie analýzy podľa zákona a nemá v každom momente všetky údaje nevyhnutné pre vykonanie analýzy daného relevantného trhu, ktoré pochádzajú z jeho externého prostredia. Na základe vykonania neskorších analýz ST došiel k identifikovaniu ďalších konkurentov (bod 1 nášho stanoviska), najmä lokálnych hráčov, avšak uvedenie ich výpočtu zo strany ST môže mať len informatívny charakter, nakoľko do kompetencie úradu spadá kontrola plnenia oznamovacej povinnosti vo vzťahu k poskytovaniu elektronických komunikačných sietí a služieb zo strany všetkých ostatných podnikov podľa ZoEK, nie do kompetencie ST, ktorý je len jedným z podnikov.

Dôležitým je fakt, že veľkoobchodný širokopásmový prístup je definovaný ako sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s bez ohľadu na to, či ide o sprístupnenie sietí vlastnému podniku alebo iným podnikom. Pri uplatnení princípu technologickej neutrality bolo povinnosťou úradu preskúmať všetky služby dostupné na takto vymedzenom trhu bez ohľadu na charakter používanej siete alebo technológie. Vyjadrenie podnikov poskytujúcich širokopásmový prístup o tom, že majú tendenciu neposkytovať prístup na veľkoobchodnej báze vôbec alebo v minimálnej miere alebo poskytovať ho tak, aby koncových užívateľov získaval podnik prevádzkujúci sieť, je preto bezpredmetné a úrad by ho vôbec nemal brať do úvahy.

Záver o tom, že siete na báze technológií v pásme 3,5 GHz sú viazané na priamu viditeľnosť alebo na takmer priamu viditeľnosť medzi koncovou stanicou a bázovou stanicou, čím ich použiteľnosť pre masové nasadenie klesá až do doby dobudovania značného pokrytia územia, nie je dostatočným dôvodom na vylúčenie tejto technológie z definície trhu a jeho následnej analýzy. Táto technológia má oveľa lepšie predpoklady na návratnosť investícií práve v redšie obývaných oblastiach, ako DSL technológia a je navyše úplne nezávislá od kvality metalického vedenia. Z pohľadu užívateľa vykazuje plnú zastupiteľnosť so službami založenými na DSL technológii.

Takisto neobstoja závery z vyjadrení ostatných podnikov, ktoré hovoria o tom, že tieto podniky nie sú konkurentom ST, nakoľko na predmetnom trhu majú zanedbateľný podiel. Tým, že tieto podniky poskytujú služby širokopásmového prístupu, sú prítomné na tomto trhu a sú konkurentmi ST bez ohľadu na to, aký podiel majú a úrad ich pri posudzovaní súťaže mal zohľadniť tak, že ich služby náležitým spôsobom zahrnie do svojej analýzy.

3. Významný podnik – vyhodnotenie kritérií

Veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu

Máme výhrady voči analýze, ktorá neberie do úvahy lokálnych hráčov, ktorých celkový podiel na trhu širokopásmového prístupu odhadujú niektoré agentúry výskumu trhu na 100 tisíc domácností (napr. DLM Slovakia, s. r. o.)¹, čo je kumulatívne približne pozícia ST. Od roku 2000 začali vznikať miestne firmy, ktoré poskytujú internet nezávisle od ST. Spočiatku pripájali klientov vzduchom vo voľných frekvenčných pásmach. Postupne si najmä na slovenských panelových sídliskách vybudovali rozsiahle siete na báze lacných sieťových komponentov. Tí najväčší začali neskôr prechádzať na spoľahlivejšie optické vlákna či bezdrôtové pripojenia v licencovanom pásme. Najväčší regionálni poskytovatelia majú v súčasnosti niekoľkotisícové, na východe Slovenska niekoľko desaťtisícové klientely.

Úrad na str. 7 analýzy uviedol, že v SR nie je iný prevádzkovateľ verejnej elektronickej telekomunikačnej siete schopný celoplošne poskytovať veľkoobchodný širokopásmový prístup tak, ako ST. K tomu považujeme za potrebné uviesť, že ST neposkytuje širokopásmový prístup celoplošne, ale výhradne v oblastiach, kde vo svojej sieti nasadil svoje DSL zariadenia a kde to navyše dovoľujú technické podmienky siete.

¹ Internetizáciu poháňa ST a lokálny hráči; Trend Top v infotechnológiách; máj 2006

Účastnícke vedenie, existencia technologicky podmienených výhod

Vzhľadom na prítomnosť množstva ďalších sietí a technológií na trhu širokopásmového prístupu, máme pochybnosť o tom, že účastnícke vedenia predstavujú unikátne zariadenie, bez prístupu ku ktorému nemožno ST vôbec efektívne konkurovať na súvisiacich maloobchodných trhoch so širokopásmovými službami pre koncových užívateľov. ST navyše poskytuje možnosť poskytovania maloobchodných širokopásmových služieb ostatným podnikom jednak prostredníctvom samotného prístupu k účastníckym vedeniam a jednak prostredníctvom prístupu k vlastnej širokopásmovej sieti prostredníctvom prístupových produktov ISP Gate/ISP Gate Plus spolu so službou DSL prístup, resp. od 1. 3. 2006 spolu s prístupom ADSL Partner, pričom služba ADSL Partner umožňuje ostatným podnikom poskytovať širokopásmový prístup koncovým užívateľom vo vlastnom mene a s výlučne vlastným obsahom. Ostatné podniky tak majú možnosť poskytovať svoje služby širokopásmového prístupu v rovnakom rozsahu, ako samotný ST.

Za technologicky podmienené výhody úrad označil možnosť poskytnutia širokopásmového prístupu významnému počtu zákazníkov, vysokú prenosovú rýchlosť a možnosť integrácie s inými komunikačnými službami. V tejto súvislosti považujeme za potrebné podotknúť, že rýchlejší širokopásmový prístup poskytuje napr. UPC (8092 kbit/s download), pričom takisto má možnosť ho poskytovať významnému počtu zákazníkov a takisto má možnosť integrovať širokopásmový prístup s inými komunikačnými službami. Možnosť integrácie širokopásmového prístupu s inými komunikačnými službami vykazujú takmer všetky technológie, z čoho vyplýva aj možnosť dosahovania úspor zo sortimentu väčšiny podnikov pôsobiacich na tomto trhu.

V tejto súvislosti považujeme za potrebné zobrať do úvahy aj fakt, že dlhoročná existencia „celoplošnej“ elektronickej komunikačnej siete nie je sama o sebe len výhodou. Súvisia s ňou vysoké náklady potrebné na jej udržiavanie a investície na jej neustále technologické zdokonaľovanie. Skutočná situácia na trhu v súčasnosti je taká, že menší operátori sú na základe nižších nákladov najmä na lokálne poskytovanie širokopásmových služieb schopní ST silno konkurovať prostredníctvom nižších cien. Tomuto trendu nasvedčuje vývoj na trhu a nie je dôvod na domnienku, že by sa takýto trend zastavil alebo obrátil v neprospech silnejúcej súťaže.

Zodpovedajúca vyjednávací sila na strane dopytu

ST vníma neustále sa zvyšujúcu vyjednávaciu silu na strane dopytu na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu. V minulosti viedla k príprave a umožneniu prístupu ISP Gate/ISP Gate Plus a prístupu ADSL Partner, ktoré sú založené na transparentných a nediskriminačných podmienkach a zodpovedajú požiadavkám na umožnenie veľkoobchodného širokopásmového prístupu. Na základe vyjednávací sily podnikov na strane dopytu musí ST tieto svoje prístupové produkty neustále prispôbovať ich očakávaniam a požiadavkám. Z uvedených dôvodov preto ST považuje za potrebné zobrať do úvahy aj skutočnosť, že na veľkoobchodnom trhu č. 5 podniky disponujú určitou zodpovedajúcou vyjednávacou silou na strane dopytu.

Prekážky vstupu na relevantný trh

Vyhodnotenie tohto kritéria úradom podľa ST nezodpovedá skutočnosti. Vstup na relevantný trh vo viacerých oblastiach nie je vystavený žiadnym významným prekážkam, čo spôsobuje efektívnosť súťaže v týchto oblastiach a odôvodňuje to, aby úrad v zmysle § 17 ods. 2 ZoEK na príslušných priestorových relevantných trhoch neukladal žiadne *ex ante* povinnosti.

Ak by sa bral za relevantný iba vstup na trh v takom istom rozsahu, v akom poskytuje veľkoobchodný širokopásmový prístup ST, potom by na takom trhu nepôbil žiadny iný hráč, iba ST a podiel ST by musel byť 100 %. Tento prístup je nesprávny nakoľko absolútne nezohľadňuje pôsobenie podnikov, ktoré bez problémov pôsobia len v menších, resp. sústredenejších lokalitách a špecializujú sa výhradne na ne, pričom ich konkurenčnou výhodou je lepšia znalosť miestnych podmienok, postojov potenciálnych zákazníkov, nižšie náklady na prevádzku siete a pod.

Súčasný stav súťaže na trhu

ST nesúhlasí so závermi úradu v tejto časti analýzy najmä z dôvodov uvedených vyššie. Podľa nášho názoru analýza dostatočne nevyhodnocuje skutočnú situáciu na trhu (efektívnejšia miera súťaže vo viacerých geografických oblastiach, pri vyšších prístupových rýchlostiach a tiež nezohľadňuje vývojové trendy na trhu) a z toho dôvodu žiadame úrad o opätovné a dôslednejšie vyhodnotenie stavu súťaže na tomto trhu.

Úrad napríklad vôbec nezobral do úvahy ani veľkoobchodný prístup ADSL Partner, ktorý ST poskytuje od 1. 3. 2006 a ktorý umožňuje iným podnikom poskytovanie širokopásmových služieb bez zmluvnej účasti koncového užívateľa s ST a od 1. 5. 2006, po komplikovanom vývoji širokopásmového prístupu nezávislého od verejnej telefónnej siete aj vo forme ADSL Partner Naked, ktorý umožňuje poskytovanie širokopásmových maloobchodných služieb bez súčasného odoberania služby pevnej verejnej telefónnej služby. Poskytnutie tejto služby bolo významným krokom tak k podnikom ako aj ku koncovým zákazníkom. ST tak úspešne završil zložitý a nákladný proces vývoja samostatného širokopásmového prístupu s takým typom xDSL technológie, ktorá na samostatné fungovanie pôvodne nebola vôbec vytvorená. Na základe tohto nového typu prístupu ST vytvoril úplne novú maloobchodnú službu širokopásmového prístupu do internetu, pričom rovnakú možnosť ponúkol aj ostatným podnikom.

3. Závery analýzy a návrh špecifických povinností

ST trvá na svojom presvedčení, že na danom trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu by malo dôjsť k dôslednejšej geografickej definícii trhu, nakoľko vo viacerých geografických oblastiach, ktorých súťažné podmienky sú odlišné od zvyšku územia, existuje efektívna súťaž. ST nesúhlasí so záverom úradu ohľadne trhového podielu vyčísleného úradom na približne 80%, nakoľko vychádza z nesprávnych údajov, nezohľadňujúcich všetkých konkurentov ST, ktorí pôsobia na trhu a účinne ST konkurujú.

Ustanovenie § 17 ods. 1 ZoEK ustanovuje, že „povinnosti musia vychádzať zo zisteného stavu a musia byť oprávnené a primerané účelu a princípom regulácie, ktorými sú podpora efektívnej súťaže a rozvoj vnútorného trhu.“ **Nakoľko úrad nesprávne zistil skutkový stav, navrhované povinnosti nie je možné považovať za oprávnené a primerané zabezpečeniu efektívnej súťaže.**

Úrad vymenúva jednotlivé povinnosti podľa zákona, no nezaobrá sa myšlienkou

- aký súťažný problém má daná povinnosť riešiť,
- zdôvodnenia potreby uloženia danej povinnosti,
- neuvádza prečo ukladá práve tieto konkrétne povinnosti,
- čo konkrétne sa sleduje uložením týchto povinností, aký budú mať vplyv na konkurenciu na danom trhu.

Uvedené považujeme za nedodržanie litery ZoEK a žiadame úrad o odôvodnenie každej jednej špecifickej povinnosti ukladanej za účelom odstránenia nedostatku na trhu. V analýzach sa úrad venuje vyššie spomenutým skutočnostiam iba stručným načrtnutím na konci analýzy, čo je však z dôvodu tak významného zásahu do činnosti ST, akými sú navrhované povinnosti, nedostatočné.

Každá povinnosť uložená úradom musí byť uložená primerane k problému, ktorý má riešiť. Je nevyhnutné, aby uloženie povinnosti predstavovali nevyhnutné minimum na dosiahnutie cieľa v tom zmysle, aby tieto povinnosti podporovali súťaž, inováciu a investovanie do infraštruktúry v prospech užívateľov a zároveň tak, aby dotknutý SMP podnik čo najmenej zaťažovali.

Podľa Rámcovej smernice 2002/21/EC z 2.3.2002 uložené povinnosti pri ex ante regulácii musia zodpovedať princípu proporcionality, t.j. musia byť náležite zdôvodnené, či riešia popísaný hospodársko-súťažný problém na danom trhu. Ak existuje viac možností, viac možných povinností, na riešenie súťažného problému, národný regulačný úrad je povinný zvoliť takú povinnosť, ktorá je pre dotknutý podnik najmenej zaťažujúcou. Podobnú formuláciu obsahuje vyššie spomínaný § 17 ZoEK. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že úrad nezohľadní tieto ustanovenia v prípade nezohľadnenia skutočného stavu na trhu.

Oddelená evidencia podľa § 20 ods. 1 ZoEK

V súvislosti s uloženou povinnosťou viesť oddelenú evidenciu nákladov na základe metódy ABC je potrebné upozorniť, že ST využíva okrem spomenutej metódy ABC aj metódu EBC (element based costing), čo je štandardnou praxou telekomunikačných operátorov. Žiadame preto o zohľadnenie tejto skutočnosti úradom tak, aby náklady boli priradené metódou ABC ako aj EBC, konkrétne náklady na jednotlivé prvky siete na základe metódy EBC (element based costing) a náklady na procesy na základe ABC (activity based costing) metódy na jednotlivé aktivity.

Prístup k určitým sieťovým prostriedkom

Povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov podľa § 21 ZoEK je uložená vo vzťahu k širokopásmovému prístupu maximalisticky, opäť s uložením všetkých deviatich povinností, ktoré sú v tomto ustanovení vymenované. Z dôvodu nedostatkov vykonanej analýzy máme odôvodnenú pochybnosť o tom, že úrad sa dostatočne vysporiadal s ustanovením ods. 3 § 21 ZoEK, podľa ktorého úrad pri ukladaní týchto povinností zohľadní:

- a) technickú a ekonomickú únosnosť využitia alebo výstavby konkurenčných zariadení s ohľadom na rýchlosť vývoja trhu, spôsob a typ prístupu,
- b) uskutočniteľnosť požadovaného prístupu so zreteľom na využiteľnú kapacitu siete,
- c) počiatočné investície vlastníka telekomunikačných zariadení a sietí vo väzbe na riziká spojené s investovaním,
- d) potrebu dlhodobého zabezpečenia konkurenčného prostredia a
- e) ochranu práv investujúcich podnikov alebo práv vyplývajúcich z práv duševného vlastníctva.

Nesprávny postup národných regulačných orgánov by mal byť vylúčený konceptom tzv. investičného rebríka. Tento koncept má na jednej strane umožniť novým vstupujúcim na trh dostať sa krok po kroku na inak nedostupné stupne infraštruktúry, pričom na druhej strane počíta s tým, že zo začiatku môže investičný rebrík zahŕňať veľkú časť infraštruktúry, s postupom času sa však stále väčšia časť infraštruktúry stáva nahraditeľnou. Na uplatnenie tohto konceptu je nevyhnutné rozlíšiť, čo z infraštruktúry je nahraditeľné a čo nie je. Na základe toho je potom potrebné zaviesť aj rozdielnu reguláciu prístupu a na záver je potrebné zohľadniť časový aspekt uplatnenej regulácie. Uplatnenie regulácie prístupu tým spôsobom, že sa uložia všetky možné regulačné povinnosti spojené s prístupom, s ktorými počíta zákon, tento koncept vôbec nezohľadňuje.

Na záver si opakovane dovoľujeme upozorniť na nesprávnosť statického prístupu úradu k vyhodnocovaniu veľkoobchodného relevantného trhu č. 5. **Úrad vychádza z údajov za obdobie 2004 – 31.12.2005, čo je s ohľadom na možnú právoplatnosť rozhodnutia o významnom vplyve začiatkom roka 2007** značne nevyvážené a z toho dôvodu žiadame úrad o dopracovanie a zdokonalenie vykonanej analýzy, ktorá by podľa nás mala odôvodňovať geograficky diferencovanú definíciu trhu a tiež prehodnotenie a zmiernenie maximalisticky uložených *ex ante* povinností. Slovenská republika potrebuje kvalitnú analýzu širokopásmového prístupu, pretože v súčasnosti na základe kusých informácií dostáva nepresné štatistické údaje aj Európska komisia a Slovenská republika sa tak umelo pohybuje na chvoste rebríčka krajín Európskej únie s najnižšou penetráciou širokopásmového prístupu. Pritom sa vôbec nezohľadňuje špecifická situácia slovenského trhu, ktorý je typický veľmi silným postavením lokálnych, resp. segmentovo špecializovaných hráčov pri poskytovaní širokopásmového prístupu. Ich zohľadnenie by Slovenskú republiku posunulo v rebríčku krajín EÚ podľa penetrácie širokopásmového prístupu o približne 10 priečok vyššie.

S pozdravom

Ing. Dagmar Straková
riadiateľka pre regulačné záležitosti v z.